

กระทู้ถามที่ ๕๘๔ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

เรื่อง การปลูกป่า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ในปัจจุบันพบว่าสภาพพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศถูกทำลายลงเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านในพื้นที่ขาดความเข้าใจ ขาดการดูแลและอนุรักษ์ป่า ทำให้สัตว์ป่าไร้ที่อยู่อาศัย พันธุ์ไม้บางชนิดถูกทำลายซึ่งป่าไม้เป็นทรัพยากรที่สามารถปลูกทดแทนได้ ดังนั้น การปลูกป่าจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลในระบบนิเวศวิทยา เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและสามารถสร้างอาชีพด้านอุตสาหกรรมป่าไม้ให้กับชุมชนในพื้นที่ เกิดรายได้ต่อชุมชนและประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายในการปลูกป่าทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด
 ๒. รัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมการปลูกป่าหรือไม่ อย่างไร
 ๓. ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการปลูกป่ามีปัญหาใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด
- ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

องอาจ กล้ามไพบูลย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๕๘๕ ร.

ของ นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร
เรื่อง การปลูกป่า

ข้าพเจ้า นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้

คำถามข้อ ๑ รัฐบาลมีนโยบายในการปลูกป่าทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า นโยบายด้านการปลูกฟื้นฟูสภาพป่า กรมป่าไม้ได้กำหนดแผนงาน
ดำเนินการไว้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ซึ่งมีเป้าหมายจะดำเนินการ
ปลูกฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมทั่วประเทศในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๘ ให้ได้เนื้อที่จำนวน
๔๘๓,๒๐๐ ไร่ โดยจะดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๔๐,๒๐๐ ไร่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จำนวน
๑๐๕,๐๐๐ ไร่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ไร่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๑๑๓,๐๐๐ ไร่
และในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ อีกจำนวน ๑๑๕,๐๐๐ ไร่

คำถามข้อ ๒ รัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมการปลูกป่าหรือไม่ อย่างไร

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า กรมป่าไม้ได้มีมาตรการส่งเสริมการปลูกป่า โดยมีโครงการหลักอยู่
๔ โครงการ คือ

(๑) โครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

(๑.๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อผลิตไม้ให้เพียงพอต่อการใช้สอยและอุตสาหกรรม
- เพื่อสนับสนุนให้มีการปลูกสร้างสวนป่าเป็นอาชีพที่มั่นคง
- เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น
- เพื่อลดปัญหาการบุกรุกทำลายป่า

(๑.๒) เป้าหมายของโครงการ

- เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ดินกรรมสิทธิ์ของเกษตรกร ๘ ล้านไร่

(๒) โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร

(๒.๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อปรับลดพื้นที่ปลูกพืชที่มีปัญหาด้านราคาและตลาด รวมทั้งปรับพื้นที่
ปลูกพืชที่ไม่เหมาะสมไปสู่กิจกรรมอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

(๒.๒) เป้าหมายของโครงการ

- เพื่อส่งเสริมปลูกไม้โตเร็วเพื่อทดแทนการปลูกพืชที่ไม่เหมาะสม ปีละ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ รวมพื้นที่ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ไร่

(๓) โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ ปีที่ ๕๐

(๓.๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นการสนองพระราชดำริด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ ให้บรรลุผลตามนโยบายของรัฐบาล
- เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้คนในชาติมีใจรักต้นไม้ รักป่าไม้ และหวงแหนทรัพยากรป่าไม้ โดยณรงค์ให้คนในชาติทุกหมู่เหล่าได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น

(๓.๒) เป้าหมายของโครงการ

- ปลูกป่า ปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีสภาพเสื่อมโทรม จำนวน ๕ ล้านไร่ (ผู้ร่วมโครงการ ๙ ดำเนินการเองโดยใช้เงินกองทุนปลูกป่ารวม ๒ ล้านไร่ และกรมป่าไม้ปลูกเสริมป่าและฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติที่ยังไม่มีผู้จอง รวม ๓ ล้านไร่) ปลูกนอกเขตพื้นที่อนุรักษ์บริเวณสองข้างทาง จำนวน ๖๐,๐๐๐ กิโลเมตร บริเวณสถานที่ราชการและสถานศึกษา บริเวณศาสนสถาน ในเขตเมืองและชุมชน บริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง และรอบอ่างเก็บน้ำ ๘๐๐,๐๐๐ ไร่

(๔) โครงการส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน

รัฐบาลมีมาตรการในการส่งเสริมการปลูกป่าชุมชนในรูปแบบป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน (Food Bank) เพื่อเป็นแหล่งอาหารและไม้ใช้สอยของชุมชนในท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนในชนบทมีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ให้เป็นแหล่งอาหารและไม้ใช้สอยตามธรรมชาติอย่างยั่งยืน พัฒนาและสนับสนุนศักยภาพขององค์กรชุมชนให้มีความสามารถในการจัดการป่าไม้ในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน องค์กรชุมชน และองค์กรรัฐ โดยในส่วนของรัฐนั้นจะให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และความรู้ทางวิชาการเสริมให้แก่ชุมชน

คำถามข้อ ๓ ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการปลูกปามีปัญหาใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด
คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการปลูกปามีดังนี้

(๑) ปัญหาโครงการส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ

(๑.๑) มีการยกเลิกการเข้าร่วมโครงการก่อนครบกำหนด ๕ ปี โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการยกเลิกมากที่สุด การยกเลิกนั้นมีสาเหตุมาจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ปลูกไม้ในพื้นที่ไม่เหมาะสม ขาดแรงงานบำรุงดูแลรักษา การเปลี่ยนการถือครองที่ดิน ประสงค์จะได้เงินสนับสนุนโดยไม่ตั้งใจปลูกอย่างแท้จริง

(๑.๒) ผู้เข้าร่วมโครงการยังไม่มีความมั่นใจในผลประโยชน์ที่จะได้รับ ทั้งด้านราคาและการตลาด จึงทำให้ไม่กล้าตัดสินใจในการลงทุนอย่างแท้จริง

(๑.๓) การดำเนินการเกี่ยวกับการนำไม้สวนป่าเศรษฐกิจที่ได้รับการส่งเสริมให้ปลูก ยังประสบปัญหาในระเบียบกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนของผู้ประกอบการที่จะนำไม้ขนาดเล็กมาใช้ประโยชน์

(๑.๔) ไม้สวนป่าที่พันธุ์อายุ ๕ ปีแล้ว มีหลายชนิดต้องบำรุงรักษาต่ออีก ๕ - ๑๐ ปี จึงจะให้ผลตอบแทนได้ ทำให้ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ผู้ปลูกมีปัญหาด้านเงินทุนดำเนินการจึงมีความต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ

(๒) ปัญหาโครงการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร

(๒.๑) นโยบายการดำเนินงานไม่ชัดเจน เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

(๒.๒) ขาดงบประมาณในด้านค่าปัจจัยในการผลิตที่จะสนับสนุนแก่เกษตรกร

(๒.๓) กล้าไม้ที่ใช้ในการปลูกไม่มีคุณภาพและมาตรฐานทำให้ต้นไม้ที่ได้ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร หรือมีอัตราการตายสูง

(๒.๔) ขาดการติดตามและประเมินผลที่ดี

(๓) ปัญหาโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ ปีที่ ๕๐

(๓.๑) ระเบียบและแนวทางปฏิบัติมีเป็นจำนวนมาก และกระจัดกระจาย ทำให้มีความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน

(๓.๒) การจ้างปลูกป่าโดยใช้เงินกองทุน มีหลายขั้นตอน และเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการเบิกจ่าย และการปลูกป่าไม่เป็นไปตามแผนงานและทันฤดูกาลปลูก

(๓.๓) การจัดทำแผนงานและงบประมาณล่าช้าและได้รับงบประมาณไม่ครบถ้วน

(๓.๔) แปลง FPT ที่ปลูกแล้วหรือยังไม่ได้ปลูกมีการเปลี่ยนแปลงสภาพป่าอยู่เสมอ และข้อมูลที่มีอยู่ไม่เป็นปัจจุบัน

(๓.๕) การบริหารจัดการกล้าไม้ และการขนส่งกล้าไม้ เช่น ขาดแคลนเมล็ดไม้ ต้องการพันธุ์ไม้ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ กล้าไม้ขนาดเล็กไม่มีคุณภาพ

(๓.๖) การปลูกและการบำรุง เช่น เตรียมพื้นที่ปลูกไม่ดี ปลูกไม่สอดคล้องกับฤดูกาล

(๓.๗) การป้องกันไฟป่า เช่น ปัญหาขนาดและรูปแบบแนวกันไฟ

(๓.๘) การป้องกันการบุกรุกพื้นที่

(๓.๙) การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง

(๔) ปัญหาโครงการส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน

การส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก โดยจะทำการส่งเสริมต่อเนื่องหมู่บ้านละ ๓ ปี มีการจัดสัมมนาเวทีชาวบ้าน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการจัดการป่าชุมชนแต่ละหมู่บ้าน รวมทั้งการส่งเสริมให้ชุมชนดูแลรักษาและปลูกป่าชุมชนเพิ่มเติมในหมู่บ้านเดิม แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดบางประการของกฎหมายป่าไม้ที่ใช้บังคับใช้อยู่ ทำให้ชุมชนขาดสิทธิในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากป่าที่ดูแลรักษาอยู่ ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ผลักดันให้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับป่าชุมชน เพื่อให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมในการรักษาป่าชุมชนอย่างเหมาะสมต่อไป